

Forfatter: Ingemann, B. S.

Titel: Udrag fra Valdemar Seier

Citation: Ingemann, B. S.: "Valdemar Seier", i Ingemann, B. S.: *Valdemar Seier*, udg. af Marita Akhøj Nielsen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1987, s. 510. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ingemann02-shoot-idm140036555293872/facsimile.pdf> (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Valdemar Seier

nikeskrivning (bla. *Udsigt over Verdens-Kroniken*, 1817) fremtræder den store personlighed som en afgørende faktor i den historiske udvikling. At samtiden så dette historiesyn bekræftet af Napoleons skæbne (som Grundtvig fæks. i *Europa, Frankrig og Napoleon*, 1815), kan ikke undre; sandsynligvis har den franske kejsers historie heller ikke været helt uden betydning for Ingemanns tilrettelæggelse af Valdemars liv.

Ingemann følger nemlig ikke ganske sine kilders skildring af Valdemars kongegering. Han bryder undertiden kronologien og fortæller vigtige begivenheder i kongens senere år, fordi de ikke passer ind i romanens grundlæggende struktur: Valdemars stadigt stigende verdslige lykke og magt vendes til usselhed og kummer ved tre på hinanden følgende katastrofer: Beengjærds død, forræderiet på Lyø og nederlaget ved Bornhoved. Romanens afsluttende forsoning skyldes, at ydmygelsen åbner for ydmygheden, og at erobrtren afløses af landsfaderen, så Valdemar Sejrs åndelig og egentlig forstand kommer til at fortjene sit tilnavn. For at det skema kan passe, må Ingemann flytte alle de oplysninger, hans kilder giver om Valdemars tidligere lovarbejde, hen til hans senere år, og hans magtfulde udenrigspolitik efter Bornhoved må ganske forbigås.

Ingemanns kristne grundholdning viser sig ikke kun i arrangementet af Valdemars skæbne, men også i tolkningen af flere enkeltbegivenheder, hvor både Huitfeldt og Suhm giver en rationel forklaring. Som eksempel kan tjene Valdemars tog til Livland i 1205, hvis årsag iflg. Suhm er kongens ønske om en udvidelse af sit herredømme, »og her gav den christne Troes Udbredelse en ønskelig Leilighed og Paaskud«, som Suhm tørt konstaterer (s. 74). Ingemann giver ganske andre og frommere grunde. Nøt nævner han ved siden af kristendommens også kronens ære, men det væsentligste er dog, at korstoget bliver en bod for kongens syndige kærlighed til Beengjerd (s. 182). Det er tilsvarende et genkommende træk i romanen, at det er den guddommelige styrelse, der afgør de forskellige slag (se fæks. slagene ved Lyndanisse og Bornhoved, s. 368-370 og s. 477f.). Ganske vist refereres mirakelberetningerne også troligt af Suhm – der i det hele taget refererer rub og stub – men med en klar markering af distance, mest prægnant formuleret s. 546: »Guds Domme ere os ube-kiendte, og vi bør ei dømme om dem».

I forbindelse med Ingemanns religiøse tolkning står endnu en type